

ҒЫЛЫМ. БІЛІМ. ТӘРБИЕ

«Балам» деген ел болмаса, «Елім» деген бала қайдан шығады?

А. Байтұрсынов

Бішкектегі саммитте ҰҚШҰ-ға мүше елдердің президенттері нені талқылады

ПРЕЗИДЕНТ: ЦЕЛЬ ВИЗИТА В УЗБЕКИСТАН

Фото: пресс-служба АқЖолы

2025 жылдың 27-ші қарашасында ҰҚШҰ елдерінің президенттері ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің отырысына қатысу үшін «Ынтымақ Ордо» резиденциясында жиналды.

Мемлекет басшылары алдымен шағын құрамда кездесу өткізді.

Мемлекет басшыларын Қырғызстан президенті Садыр Жапаров қарсы алды.

Саммит қарсаңында өткен ұйымның сыртқы істер және қорғаныс министрлері мен қауіпсіздік кеңесі хатшыларының бірлескен отырысында саммиттің күн тәртібі дайындалды және бекітілді.

Кездесуге қатысушылар Ұйымның әскери құрамдас бөлігін дамытуға бағытталған 40-тан астам мәселе бойынша оң шешімдер қабылдады.

Бірлескен отырыс барысында ҰҚШҰ Бас хатшысы Иманғали Тасмағамбетов ҰҚШҰ ұжымдық қауіпсіздік аймақтарындағы әскери-саяси жағдай және сессияаралық кезеңдегі Ұйымның қызметі туралы баяндама жасады.

Касым-Жомарт Токаев заявил, что главной целью визита в Ташкент является укрепление дружбы между народами, развитие добрососедских отношений и расширение взаимовыгодного сотрудничества, сообщает Zakon.kz.

Президенты Казахстана и Узбекистана приняли участие во втором заседании Высшего межгосударственного совета.

На заседании были рассмотрены актуальные вопросы двустороннего взаимодействия в торгово-экономической, транзитно-транспортной, водноэнергетической и культурно-гуманитарной сферах.

Глава государства выразил благодарность президенту Шавкату Мирзиёеву за теплое гостеприимство и подчеркнул, что главной целью визита является укрепление дружбы между народами, развитие добрососедских отношений и расширение взаимовыгодного сотрудничества.

«Уважаемый Шавкат Миромонович, благодаря вашим неустанным усилиям в Узбекистане происходят масштабные позитивные изменения. Реализуются важные инициативы, направленные на повышение благосостояния народа. Для нас Узбекистан — братское, родственное государство, добрый сосед и надежный партнер. Дружба между нашими народами имеет глубокие исторические корни, а духовные ценности во многом являются схожими. Казахско-узбекское сотрудничество поступательно развивается в духе стратегического партнерства и союзничества», — заявил глава государства.

Касым-Жомарт Токаев отметил необходимость наращивания динамики развития многогранного взаимодействия в условиях непростой международной обстановки.

Ранее Токаев и Мирзиёев провели переговоры. Обсудили дальнейшие перспективы развития казахско-узбекского стратегического партнерства и союзничества.

Өзбекстан Республикасының астанасындағы «Көксарай» резиденциясында Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Өзбекстанның жоғары мемлекеттік наградасы — «Олий Даражали Дустлик» («Жоғары дәрежелі Достық») орденімен марапатталды.

Президенттің екі ел арасындағы өзара сыйластық, сенім, татулық және стратегиялық әріптестік қатынастарын жаңа деңгейге шығаруға қосқан үлесі осылайша жоғары бағаланды.

Мемлекеттің ең жоғары марапатын Өзбекстан Президенті Шавкат Мирзиёев табыс етті. Қазақстан Президенті екі ел дамуына қосқан еңбегі бағаланғанына ризашылығын білдірді.

РЕСМИ : ОФИЦИОЗ

Қ.К. Тоқаев «Жасанды интеллект туралы» заңға қол қойды

Мемлекет басшысы «Жасанды интеллект туралы» Қазақстан Республикасының заңына қол қойды.

Заң арқылы жасанды интеллект жүйелері қызметінің негізгі қағидаттары енгізілді. Жасанды интеллект жүйелері ақпараттандыру нысаны ретінде анықталды. Енді жасанды интеллект адамның белгілі бір міндеттерді орындау құралы ретінде қарастырылады.

Осыны ескере отырып, заңда жауапкершілік және бақылау қағидаттары бекітілді. Соған сәйкес, меншік иелері мен пайдаланушылар жасанды интеллект жүйелерін қолдану кезінде өзінің атқаратын рөліне қарай жауап береді.

Меншік иелері мен пайдаланушыларға жасанды интеллект жүйелерінің жұмыс істеуі мәселелері бойынша тәуекелдерді басқару, қауіпсіздік пен сенімділікті қамтамасыз ету, қолдау көрсету міндеттері жүктелген.

Сонымен қатар заңдылық, әділеттілік, теңдік, ашықтық және түсініктілік, адам игілігіне басымдық беру, оның шешім қабылдаудағы еркіндігі, деректерді қорғау және құпиялылық, қауіпсіздік пен қорғаныс қағидаттары бекітілді.

Жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын қорғау, сондай-ақ құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының аумағында бірқатар мүмкіндіктерге ие жасанды интеллект жүйелерін құруға және пайдалануға тыйым салынды (түпсаналық, манипуляциялық немесе жеке деректер туралы заңнаманы бұзу арқылы жеке деректерді жинау және өңдеу әдістерін қолдану; басқа да мүмкіндіктер).

Жасанды интеллектті қолдану нәтижесінде жасалғанынан хабардар болу үшін мұндай тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді таңбалау талабы енгізілді. Жасанды интеллект жүйелерін жасауға және үдемелі дамытуға арналған платформалар құрудың әлемдік тәжірибесін ескере отырып, ұлттық жасанды интеллект платформасының қызметіне қатысты заңнамалық негіздер қалыптастырылды.

Платформа шектеулі мерзім ішінде бағдарламалық өнімдерді, жасанды интеллект моделдерін әзірлеуге, оқытуға және сынақтан өткізуге пайдаланылады.

Қазақстанда берілген диплом Қытай, Жапония, Оңтүстік Корея және басқа да елдерде мойындалады

Қазақстанда берілген диплом Қытай, Жапония, Оңтүстік Корея және Азия-Тынық мұхиты аймағының басқа да елдерінде мойындалады.

Мәжіліс 2011 жылғы 26 қарашада Токиода ЮНЕСКО-ның қолдауымен қабылданған Жоғары білім беру саласындағы біліктілікті тану туралы Азия-Тынық мұхиты өңірлік конвенциясын ратификациялады.

Бұл Конвенция аймақтағы елдер арасындағы академиялық және кәсіби ұтқырлықты кеңейтуге, дипломдарды, дәрежелер мен өзге де біліктіліктерді мойындауды жеңілдетуге, сондай-ақ оларды бағалауда ашықтық пен әділдікті қамтамасыз етуге бағытталған.

Құжат аясында мүше мемлекеттер білім беру бағдарламаларында елеулі айырмашылықтар болмаған жағдайда басқа елдерде берілген жоғары білім саласындағы біліктіліктерді тануға міндетті болады.

Сонымен қатар әр мүше мемлекетте жоғары білім туралы ақпарат беретін ұлттық ақпараттық орталықтар құрылады.

Білім беру жүйелері, аккредиттелген жоғары оқу орындары және сапаны қамтамасыз ету тетіктері туралы сенімді ақпаратпен тұрақты алмасу қамтамасыз етіледі.

Қазіргі таңда Токио конвенциясы Ауғанстан, Армения, Австралия, Қытай, Фиджи, Ватикан, Жапония, Моңғолия, Жаңа Зеландия, Корея Республикасы, Ресей және Түркия сынды 12 мемлекетте таралған.

Қазақстанда пранкке тыйым салынуы мүмкін

Мәдениет және ақпарат министрі Аида Балаева сенат кұлуарында пранкке тыйым салу жоспарына қатысты пікір білдірді.

Пранк - бұл біреудің реакциясын келеке ету үшін адамды әдеттен тыс немесе стресстік жағдайға түсіретін әзіл немесе ойын. Қазақстан билігі мұндай видеотүсірілімге тыйым салуды қарастырып жатыр.

Мәдениет және ақпарат министрі бұл ақпаратқа қатысты пікір білдірді.

«Белгілі бір адамдардың рұқсатынсыз түсірілетін жекелеген түсірілімдер бар. Сондықтан, әрине, жұмыс тобы енді ғана құрылып жатқандықтан, бұл ереженісіздермен бірге талқылаймыз. Қаласаңыздар, мен барлығыңызды осы жұмыс тобына қоса аламын, осылайша біз кімдерді түсіруге болады, кімді түсіруге болмайды және қалай түсіру керек екенін түсінеміз», - дейді министр.

Магзум Мирзагалиев станет послом Казахстана в Узбекистане

Советник президента Магзум Мирзагалиев планируют назначить послом Казахстана в Узбекистане. Об этом сообщил эксперт в нефтегазовой сфере и основатель фонда Energy Monitor Нурлан Жумагулов в своем Telegram-канале.

«Желаем Магзуму Маратовичу успехов в укреплении братских и экономических отношений с Узбекистаном», — говорится в сообщении. Магзум Мирзагалиев родился в 1978 году в Алматы. Его профессиональный путь начался в 2001 году в компании MI Drilling Fluids International (Schlumberger), на месторождении Тенгиз. После этого он стажировался в США, Малайзии и Западной Сибири, а затем вернулся в Казахстан и возглавил местный филиал MI Drilling Fluids International.

В 2007 году Мирзагалиев перешел в «КазМунайГаз», где занимал руководящие должности. В 2013 году его назначили замминистра нефти и газа. С 2014 по 2019 год Мирзагалиев занимал должность вице-министра энергетики.

В 2019 году он возглавил министерство экологии, геологии и природных ресурсов, а с сентября 2021 года по январь 2022 года был министром энергетики.

В 2022 году вернулся в «КазМунайГаз» в качестве председателя правления и проработал там до 2024 года.

В последнее время Магзум Мирзагалиев работал советником президента страны, на эту должность он был назначен в феврале 2025 года. Напомним, с января по апрель 2022 года Мирзагалиев уже был советником президента Казахстана.

Кадирова Малика Хаётиллаевна
преподаватель Чирчикского государственного педагогического университета

ФЕНОМЕН ИНТЕРЕСА К РУССКОМУ ЯЗЫКУ В МОЛОДЁЖНОЙ СРЕДЕ: ДЕТЕРМИНАНТЫ И ТЕНДЕНЦИИ

Феномен интереса к русскому языку среди молодежи из не русскоязычных стран представляет собой сложный и многогранный процесс, корни которого лежат в фундаментальных сдвигах глобального цифрового ландшафта, трансформации культурных потоков и новой экономической реальности. В отличие от предыдущих поколений, чей интерес мог быть связан с изучением классической литературы или политическими обстоятельствами, современная молодежь воспринимает русский язык как практический инструмент и портал в специфические, но крайне привлекательные сообщества.

Ключевым драйвером этого процесса стала дигитализация и экспансия русскоязычного контента. Молодое поколение, будучи цифровыми аборигенами, сталкивается с русским языком органично, в рамках своих повседневных онлайн-практик. Это происходит через несколько каналов:

1. Видеоигры и киберспорт. Массовые многопользовательские онлайн-игры, такие как War Thunder, Counter-Strike или Dota 2, обладают огромной и активной русскоязычной аудиторией. Для эффективной командной игры и социального взаимодействия внутри виртуальных миров знание базовых фраз, сленга и тактических команд на русском становится не прихотью, а насущной необходимостью. Популярные русскоязычные стримеры и киберспортсмены, обладающие уникальным стилем и чувством юмора, further усиливают этот эффект, выступая в роли неформальных культурных посланников.

2. IT-сектор и цифровые технологии. Российские компании в сфере программирования, кибербезопасности и финтеха занимают заметные ниши на глобальном рынке. Соответственно, доступ к оригинальной технической документации, форумам разработчиков, профессиональным блогам и сообществам (например, на платформе Habr) зачастую требует понимания русского. Для молодого IT-специалиста из Европы или Азии – это может стать весомым карьерным стимулом.

3. Альтернативные платформы и социальные сети. Такие экосистемы, как VK и Telegram, предлагают уникальный контент, аналогов которому нет в западных социальных сетях. Речь идет не только о музыке или видеороликах, но и о специализированных каналах, посвященных науке, дизайну, криптовалютам, урбанистике и другим интеллектуальным хобби. Желание быть частью этих закрытых или полужакрытых сообществ формирует мощную внутреннюю мотивацию к изучению языка.

Параллельно с цифровым фактором действует и культурный ренессанс. Интерес сместился с канонических фигур вроде Достоевского в сторону живой, современной культуры. Русский рэп и инди-музыка, набирающие популярность на стриминговых сервисах, авторское кино, отмечаемое на международных фестивалях, а также самобытная блогосфера — все это создает привлекательный образ России как страны, порождающей актуальные и релевантные глобальной молодежи культурные тренды.

Конкретный пример: Рассмотрим случай студента из Турции по имени Ахмет. Его знакомство с русским языком началось с мобильной игры World of Tanks Blitz, где он регулярно играл в смешанных командах с русскоязычными игроками. Первоначально он выучил несколько ключевых команд («вперед», «назад», «спасибо»), чтобы повысить свою эффективность в игре. Алгоритмы YouTube, заметив его интерес, начали рекомендовать ему обзоры и стримы русскоязычных игроков. Ахмету понравилась манера общения и юмор одного из них, и он стал регулярно смотреть его видео, сначала просто ради геймплея. Постепенно он начал улавливать смысл фраз, а затем, используя субтитры и переводчик, стал понимать все больше. Это переросло в интерес к русской рэп-музыке (например, к группе «Макс Корж»), тексты которой показались ему созвучными его настроением.

В итоге Ахмет осознанно записался на онлайн-курсы русского языка, чтобы глубже погрузиться в эту новую для него культурную среду. Для него русский — это не академический предмет, а живой навык, тесно связанный с его хобби, социальными связями и эмоциональным откликом.

Таким образом, можно заключить, что современный интерес к русскому языку в молодежной среде носит органичный, снизу-вверх характер. Он формируется не директивно, а через прямое взаимодействие с цифровыми продуктами и культурными явлениями. Русский язык сегодня — это ключ к специфическим цифровым сообществам, пластам актуальной культуры и профессиональным нишам. Его привлекательность определяется не государственной политикой, а «вирусным» потенциалом его носителей в глобализованном цифровом пространстве. Устойчивость этой тенденции будет напрямую зависеть от способности русскоязычного креативного и технологического секторов продолжать генерировать контент и решения, востребованные глобальной аудиторией.

